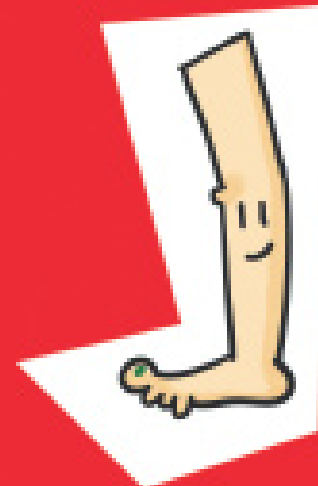
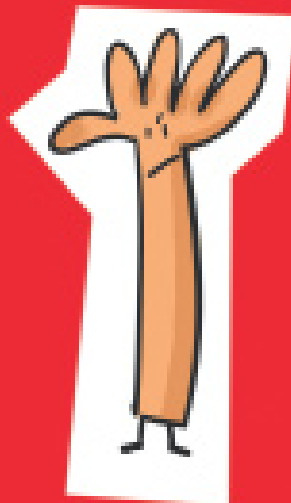
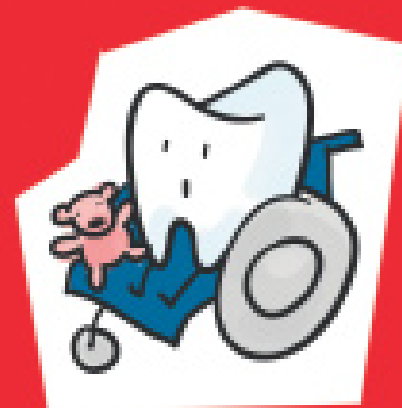
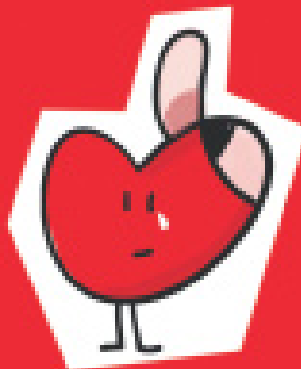

**Trasiga Tandens,
Ledsna Hjärtat,
Brutna Benet
och
Arga Armen
behöver hjälp**

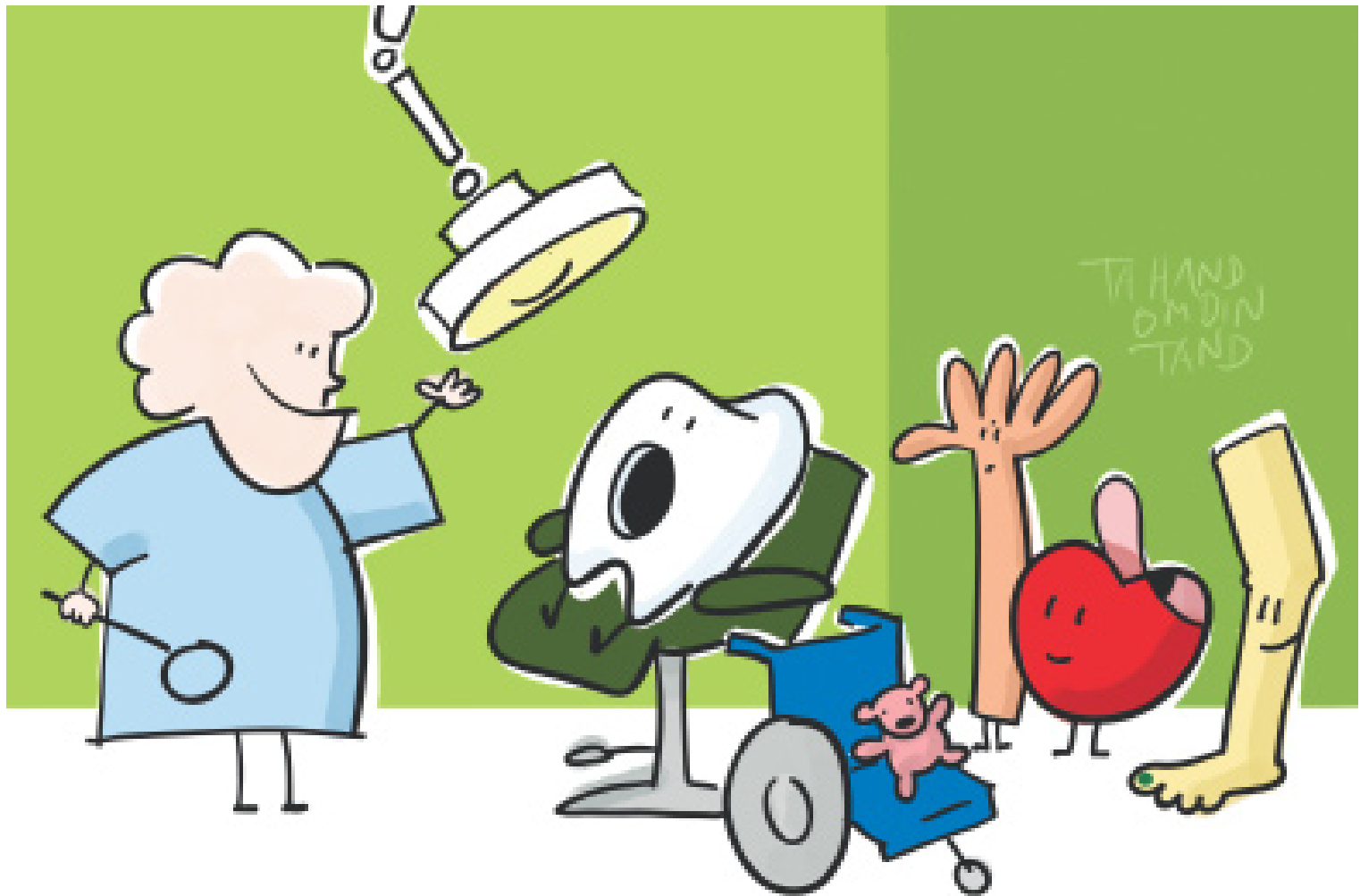
En liten saga om barns rättigheter i landstinget

Det var en gång fyra kompisar som inte mådde så bra. Tanden var trasig, hjärtat var lite lesset, benet var brutet och armen, ja han var nog mest arg över att han hade ont. De bestämde sig för att göra något åt det.

Hos tandläkaren fick Trasiga Tanden hjälp att krypa upp i stolen och gapa stort. Tandläkare Munvig lyste med lampan och sa:

- Hm, du har ett kariesangrepp orsakat av syrorna i placken som löser upp emaljen ...
- Vadå? Jag förstår ingenting. Det låter farligt, sa Trasiga Tanden och fick ännu mer tandvärk.
- Ojdå, jag kanske inte förklarade så bra, sa Tandläkare Munvig. Du har helt enkelt ett litet hål i tanden, och nu ska vi laga det.
- Jaha, var det inte värre än så, sa Trasiga Tanden och gapade ännu större.

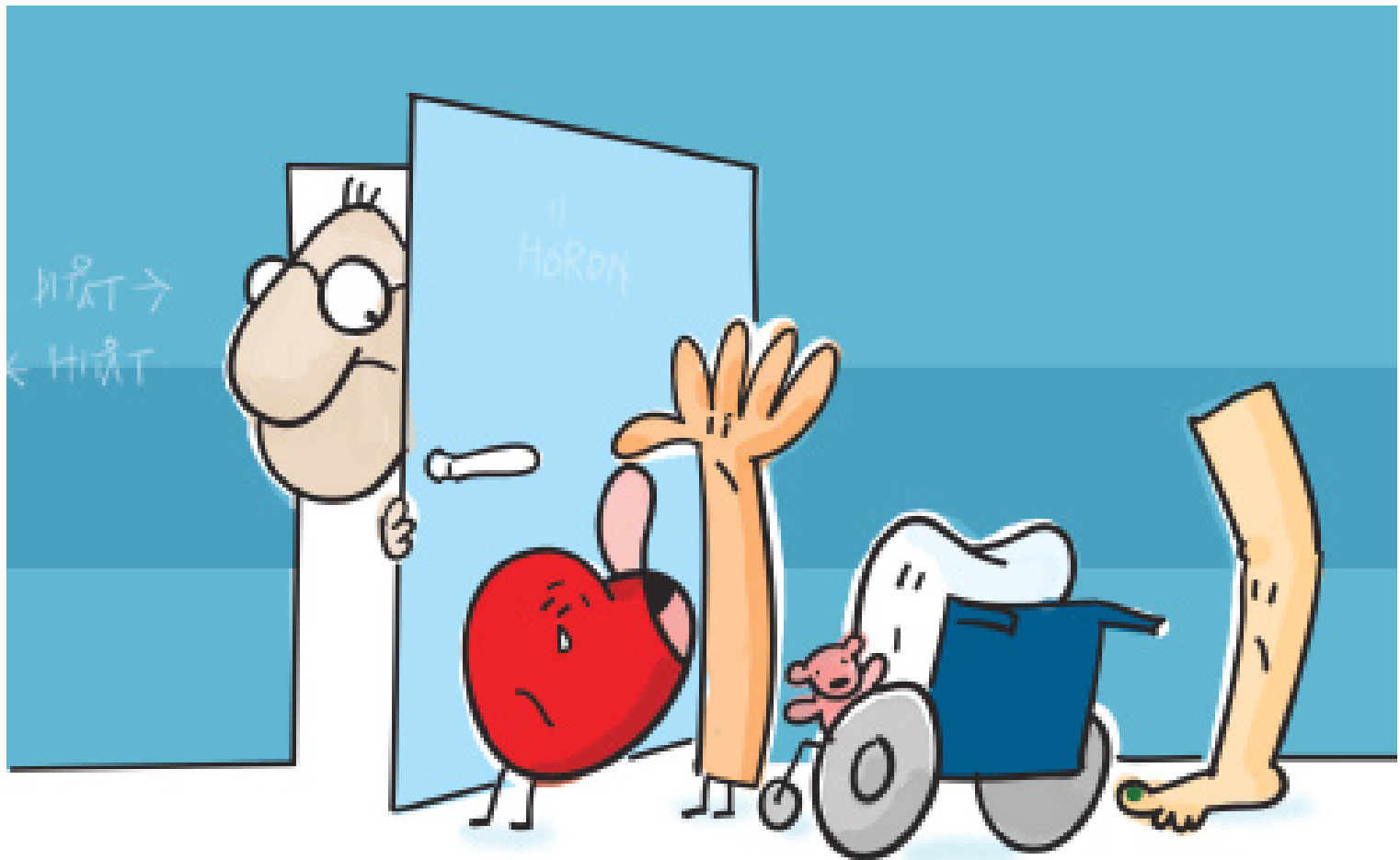
Till dig som förälder: ditt barn har rätt att få tydlig information, ställa egna frågor och få bra förklaringar.

När Trasiga Tanden var lagad rullade hon tillsammans med de tre kompisarna vidare för att leta efter hjälp till Ledsna Hjärtat. De knackade på en dörr, men mannen som öppnade skakade bara på huvudet och sa:

- Nä, här tar vi inte emot några ledsna hjärtan, bara onda öron. Kompisarna vandrade vidare och Hjärtat blev mer och mer ledset. Då hörde de plötsligt snabba steg bakom sig och en röst som sa:
- Men lilla Hjärtat, inte ska du behöva stå här och vara ledsen.
- Det är ingen som vill hjälpa mig, sa Ledsna Hjärtat och tog upp näsduken och snöt sig.
- Det är klart att du ska få hjälp. Följ med mig så ska vi ta reda på varför du är så ledsen, sa Syster Tröstesson och tog honom i handen.
- Bra, då kan jag bli glad igen, sa Ledsna Hjärtat och bad kompisarna vänta utanför.

Till dig som förälder: ditt barn har rätt att bli vänligt bemött och få hjälp.

När Ledsna Hjärtat kände sig bättre gick de vidare för att hitta hjälp till Brutna Benet. Doktor Benson som tog emot dem var helt på det klara med vad som måste göras:

– Nu ska vi gipsa benet så det blir helt igen, sa Doktor Benson.

– Men ska du inte titta vad som är brutet först, med en sån där kamera som fotograferar inne i kroppen, sa Brutna Benet.

– Hm, det har du alldeles rätt i. Vad bra att du sa till.

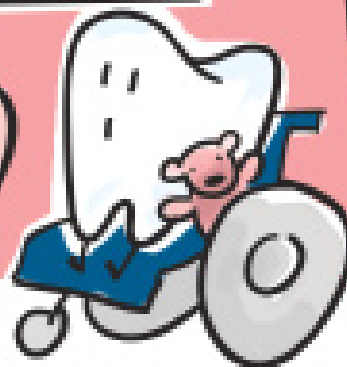
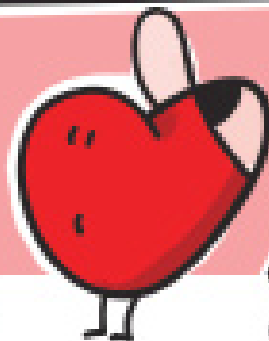
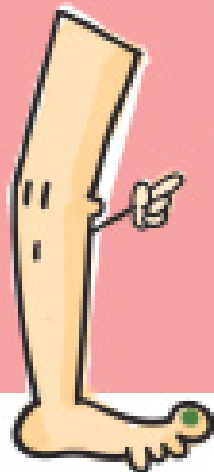
Först röntgar vi och sen gipsar vi förstås, sa Doktor Benson och blev lite röd om kinderna.

– Vad bra! Då får jag gå på kryckor ett tag, sa Brutna Benet som längtade efter att kunna hoppa längst av alla kompisarna med hjälp av kryckorna.

Till dig som förälder: ditt barn har rätt att vara med och ge synpunkter på sin behandling.

HÄNSIG
PÄTARNÄ
HÄR

RÖNTGEN →

Brutna Benet var snabbast av alla när kompisarna gav sig av för att leta efter hjälp till Arga Armen, som var ganska högljudd vid det här laget.

- Skrik inte så högt, sa Doktor Värkberg, och höll för öronen när han öppnade dörren.
  - Men jag har så ont, skrek Arga Armen. Och jag är nog ganska arg och rädd...
  - Jaha, då förstår jag, sa Doktor Värkberg och tog upp Arga Armen i knät för att lugna ner honom lite innan undersökningen kunde börja.
  - Nu känns det mycket bättre, sa Arga Armen efter ett tag.
- Nu är jag inte så arg, rädd och ledsen längre.
- Vad bra, sa Doktor Värkberg, då ska jag undersöka dig. Skrik igen om det gör ont.

Till dig som förälder: ditt barn har rätt att vara rädd, ledsen och arg och få uttrycka det utan att någon blir irriterad.

Nu kände de fyra kompisarna sig mycket bättre. Trasiga Tanden var hel, Ledsna Hjärtat var gladare, Brutna Benet var rakt och Arga Armen, ja han var inte lika arg som förut men minst lika tuff som tidigare.

På vägen till lekparken pratade de om vad som hänt under dagen:

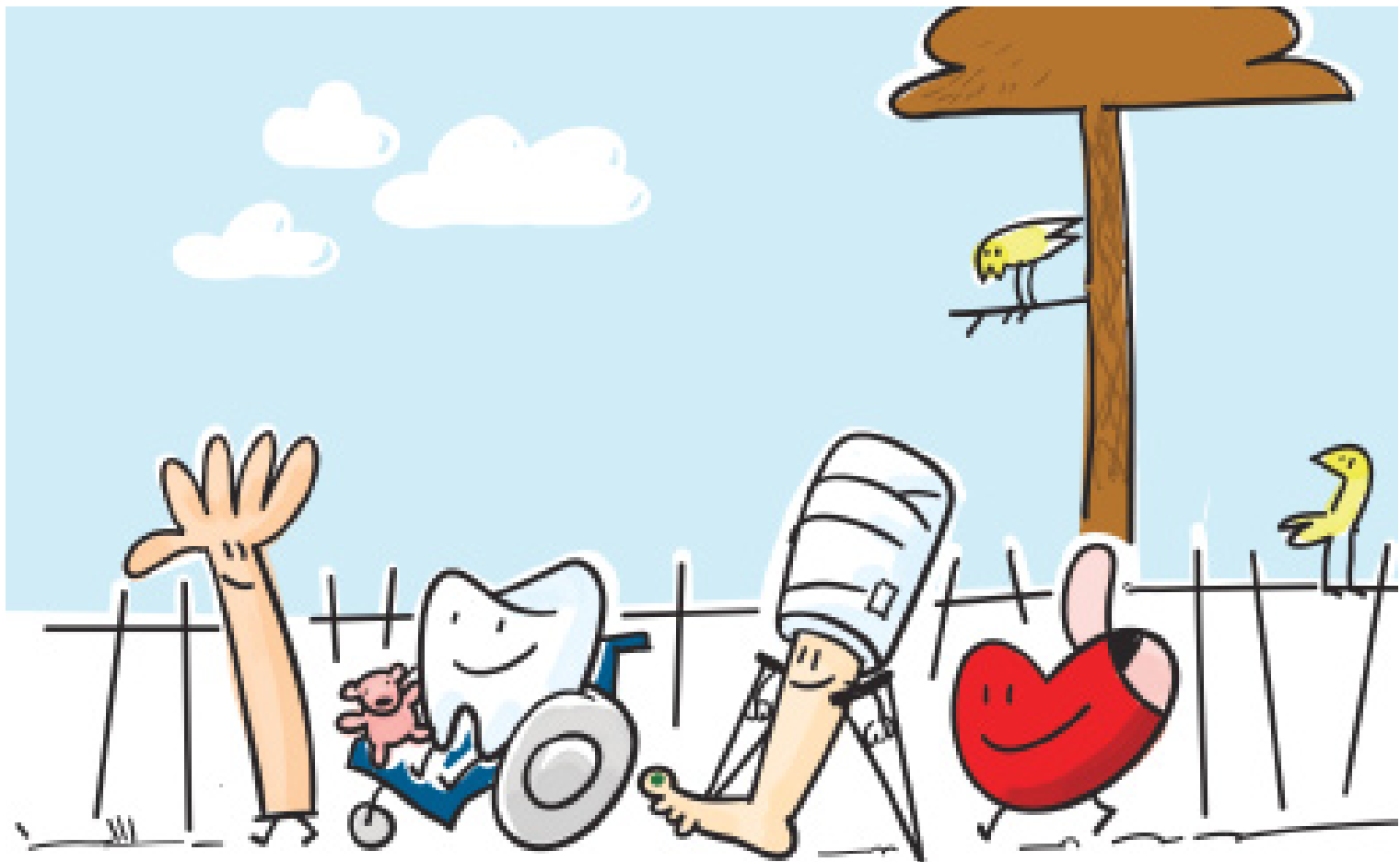
– Bra att få veta vad tandläkaren skulle göra, innan hon gjorde det, sa Hela Tanden.

– Ja, och det var jätteskönt att få hjälp av systemen, sa Glada Hjärtat.

– Lika skönt var det att doktorn lyssnade på mig, och gjorde som jag sa, fortsatte Raka Benet.

– Men allra bäst var det att doktorn tog mig på allvar, och inte blev arg när jag var arg, rädd och ledsen, sa Tuffa Armen.

Till dig som förälder: ditt barn har rätt att vara huvudpersonen i all vård och behandling.

Till alla föräldrar:

Ditt barn är huvudpersonen!

Ditt barn är huvudpersonen när hon eller han behöver hjälp. Oavsett om ni besöker tandvården eller hälso- och sjukvården.

Barn har rätt att ställa frågor och tala om hur de vill ha det. De har rätt att vara rädda, ledsna, arga, nyfikna eller blyga. De har rätt att få hjälp och bli vänligt bemötta.

Barns medverkan i behandlingen kan göra att den blir bättre. Som förälder kan du hjälpa till att bevaka att ditt barns rättigheter respekteras.

Kort om barnkonventionen:

FN:s konvention om barnets rättigheter, barnkonventionen, har antagits av nästan alla världens länder. Den handlar om barns rätt att växa upp och utvecklas som fria, friska och självständiga individer och gäller för alla barn under 18 år.

Viktiga artiklar är:

Alla barn har samma rättigheter och lika värde
(*Artikel 2*)

Barnens bästa ska alltid komma i främsta rummet
(*Artikel 3*)

Barn ska tillåtas utvecklas i sin egen takt och utifrån sina egna förutsättningar (*Artikel 6*)

Alla barn har rätt att bli lyssnade på och säga sin mening om det som gäller henne eller honom (*Artikel 12*)

Alla barn har rätt till bästa möjliga hälsa (*Artikel 24*)

Vill du veta mer om barns rättigheter, besök:

Barnombudsmannen, www.bo.se

BRIS-Barnens rätt i samhället, www.bris.se

Rädda Barnen, www.rb.se

Vårdguiden, www.vardguiden.se